

BEZ DONÁTORŮ TO NIKDY NEŠLO

Ano, je to tak. Pracujeme už dvanáct let na záchraně Jurkovičovy a Koehlerovy Křížové cesty na sv. Hostýně. Při obnově mozaikových obrazů jsme si všimli, že podpisy autora, mistra Jano Koehlera v pravém dolním rohu a realizačního týmu keramiků RAKO v levém dolním rohu výjevů, nejsou jediné stopy po těch, bez kterých by tak rozsáhlé a monumentální dílo nemohlo vzniknout.

Nejprve musely být na místě Jurkovičovy malebné kaple. Jejich stavba byla velice nákladná, a přesto probíhala velice rychle. **Bylo to díky donátorům.**

Ještě dnes, po více než sto letech, jim můžeme jmenovitě poděkovat. Jejich podpis i místo, kde žili, najdeme ve stavbě, většinou vpravo dole. Všechny stavební kameny kaplí jsou z hrubých lámaných bloků, ale když zasvítí slunce zprava a kvádry jsou plasticky zřetelné, upoutá nás jediný, který má pečlivě srovnaný povrch. Ostrým dlátem do něj kameník vysekal jméno a další údaje o donátorovi, který stavbu kaple finančně podpořil.

Každý, kdo stoupá po schodech k bazilice, si také jistě všimne jmen vysekaných ve stupních. I tento náročný architektonický projekt vznikl díky donátorům.

Dnes je výjimečná příležitost pro ty rodiny či farnosti, které se chtějí podílet na dokončení východní stěny baziliky. Slepé okno na nejdůležitějším místě baziliky, v ose chrámu, se konečně použilo.

Nyní se do jeho betonové niky vkládá nejslavnější zpodobení světců Cyrila a Metoděje. Tuto výraznou podobu světců vytvořil akademický malíř Jano Koehler. Nebylo to jednoduché, světce maloval pro různé účely vícekrát. Tyto nadčasové tváře individuální podoby mají tak silné pohledy, že vidí až do hlubin našich srdcí.

Slavná litografie Jano Koehlera, která nám byla předlohou pro keramickou monumentální variantu tohoto díla, byla již prověřena časem. Vznikla těsně před první světovou válkou. Před vypuknutím druhé světové války se k ní obrátili naši

předkové a bylo s ní vydáno 36 milionů známek. Rytec, který vyryl matici, dokázal i v miniatuře věrně zachovat charakter celého výjevu. Bylo potřeba dát velmi jasně najevo celému světu, že naše státnost počíná už roku 863, kdy Cyril a Metoděj přinesli křesťanskou morálku a etiku ve srozumitelném jazyce našim předkům. Od té chvíle se mohl začít budovat stát na jasných základech.

Dnes, po dvou letech usilovné práce na monumentální mozaice, se podařilo toto Koehlerovo dílo znovu zpřítomnit. Byl to projekt neskutečně náročný. Kachle, na kterých je malba provedena, musely být páleny v peci až desetkrát. Glazury bylo nutno vrstvit na sebe opakovaně od světlejších k tmavším a stále znovu vypalovat. Nikde na světě se tak náročný projekt doposud nerealizoval. Zde je poprvé v nezničitelném mrazuvzdorném materiálu keramiky provedena plnohodnotná malba se všemi jemnými přechody odstínů.

Pod mozaikou je připraven volný prostor, pruh 30 x 189 cm, pro poslední pás kachlů. Na něj v témže trvalém materiálu budou glazurami vypsána jména rodin či farností, které se na tomto velkolepém projektu budou podílet jako donátoři svým příspěvkem. Metr čtvereční tohoto typu nezničitelné mozaiky vychází v nákladech na 480 tisíc korun. Takové dílo nemůže realizovat jednatel. **Bez donátorů by to nešlo ani tentokrát.**

V Českém Krumlově 18. 8. 2021

akad. sochař Vojtěch Pařík

Akad. sochař Vojtěch Pařík
restaurátor - kámen, štuk, keramika
držitel povolení MK ČR
Pod Marjánkou 1448/4, Praha 6
tel.: 602 46 53 44

akad. sochařka Passionaria Parik

AK. SOCHAŘKA
PASSIONARIA PARIK
POD VYHLÍDKOU 147
381 01 ČESKÝ KRUMLOV